

Martin
Káňa

GEOVÝBĚH

Geovýběh nabízí zneklidňující obraz.
Pohraniční bunkry střeží pohyblivé
hranice, kopulující drony bezpečnosti se
divoce množí, z liposukce zbytečných
slov se rodí temné bytosti, černí Oskaři,
udělování virtuálním hercům jako
tokeny za lživé výkony, společnost na
pochodu mašíruje v dvojstupech historie,
uzavřená v mentálních bytech pohodlí,
enkryptovaný nákup bílkovin u pastýře,
který je otrokář i filantrop, komiksoví
protagonisté bez bublin, atomový robot
vyměšuje plutonium do kolektivního
vědomí, technokratický dohled na dobu
určitou, transpersonální pěna nadnárodní
společnosti vstříkovaná do hypothalamu,
spěte sladce...

**Martin
Káňa**

GEOVÝBĚH

Golemové, 2016–2023, sklolaminát, Acrystal
Golemové, 2016–2023, fiberglass, Acrystal

Martina Káňu jsem poprvé potkal, coby staršího bratra uměleckého cechu, na Akademii výtvarných umění v přelomovém roce 2000. Spekulace o konci světa se tehdy nenaplnily, místo toho se Káňa objevil jako představitel tehdy nejmladší generace po boku zavedených jmen na výstavě *Konec světa?* v paláci Kinských na Staroměstském náměstí, kterou koncipoval jako „vídžeský“ set tehdejší ředitel Národní galerie Milan Knížák. Do výstavního celku tvořeného několika okruhy – symboly smrti, krize identity, umělá inteligence a nový začátek – Káňa se svým objektem *Scooter* skvěle zapadl.

Dva roky nato diplomoval v ateliéru kresby prof. Jitky Svobodové obřím objektem *Transformer*, který střídal dvě pozice. Ze stíhacího neviditelného letadla typu *stealth* (obtížná zjištělnost) povstala tajemná technokratická bytost, jejíž povrch byl tvořen z uhlíkových vláken. Pokud si uvědomíme, že nejčastější přírodní modifikaci uhlíku tvoří grafit, který byl základní prvkem mateřského ateliéru kresby, pak pochopíme velmi rafinovanou podprahovou práci s materiálem, který autor metaforicky transformoval do nové polohy – trojrozměrné kresby se současným obsahem. Byl to právě Káňa, jehož vlivem se do ateliéru dostaly nestandardní kresebné postupy, a to včetně používání sprejů a airbrushe, což iniciovalo následné post-graffiti tendence, které se zde začaly hojně objevovat.

I first met Martin Káňa, sort of an older brother in the discipline of art, at the Academy of Fine Arts in Prague at the very turn of the new millennium. The apocalyptic forecasts did not come true then; instead, Káňa participated in the exhibition *Konec světa?* (The End of the World?) of the then-youngest generation alongside established artists at the Kinský Palace on the Old Town Square. The exhibition was conceived as a VJ set by Milan Knížák, the then director of the National Gallery. Káňa's object *Scooter* fit perfectly into the exhibition set consisting of several themes: symbols of death, identity crisis, artificial intelligence, and new beginning.

Two years later, he graduated in the Drawing studio of Prof. Jitka Svobodová with a giant object *Transformer* which embraced two entities, a mysterious technocratic being, whose surface was made of carbon fiber, emerged from a stealth fighter plane. If we realize that the most common natural modification of carbon is graphite, which was the most basic material used in the Drawing studio, then we understand the very subtle subliminal work with the material which he metaphorically transformed into a new entity – a three-dimensional drawing of contemporary contents. It was Káňa who brought unconventional drawing techniques to the studio, including the use of airbrush and spray paint which initiated the subsequent post-graffiti tendencies that began to be used here prominently.

V minulé dekádě byl autor spojován s vysočanskou Trafačkou, připomeňme skupinovou výstavu velkoformátových obrazů *Věříme v krizi*. Byl součástí guerillové skupiny Ztohoven, jejíž společenský apel měl ve své době velmi silný mediální ohlas. Zúčastnil se výstavy *Hraniční syndrom*, která měla několik zahraničních repríz. Poslední větší samostatná výstava Káaňa se uskutečnila v roce 2019 v Sokolově pod kuratelou Josefa Vomáčky. V té době už byl součástí Pragovky, kde se také účastnil výročních skupinových výstav *Flying Inn* (kurátor: Karel Srp), *Post Rubbish* (kurátor: Pavel Tichoň), *Kolaborace* (kurátor: Petr Vaňous) a *Excel*.

Jeho současná umělecká praxe zahrnuje široké spektrum forem od klasické kresby přes sochy, objekty, malby či assembláže až po instalace. Dlouhodobě jej fascinují geopolitická témata, která ve svých pracích komentuje s vizuální, mnohdy popovou nadsázkou i kritickým poselstvím. Ne jinak je tomu i ve vizuálně komplexní samostatné výstavě s výmluvným názvem *Geovýběh*, kde vedle notoricky známých starších prací rezonují i zcela nové.

Okruh zájmu Martina Káni je tematicky obširný, přesto ve výběhu převládá aviatika, vojenský arsenál, nadlidi či kyborgové, masově ovládaná společnost, historické události, vzpomínky na budoucnost. *Geovýběh* je pečlivě ohraničené teritorium, které deklaruje autorovu schopnost podkopávat ustálené úvahy o historických i současných geopolitických systémech a možnostech střetu i konce civilizace.

Káně je poměrně líný dravec, který sbírá sražené mršiny u cesty. Naproti tomu je Káňa pilně pracující autor, který má

In the previous decade, he was associated with the Trafačka gallery in Prague – Vysočany. We can mention, for example, the group exhibition of large-format paintings *Věříme v krizi* (We Believe in the Crisis). He was also a member of the guerrilla art group Ztohoven whose social cri de coeur had a very strong media presence at the time. He took part in the exhibition *Hraniční syndrom* (Borderline Syndrome) which was followed by several international iterations. His last major solo exhibition Káaňa, curated by Josef Vomáčka, took place in the town of Sokolov in 2019. At that time, he was already a part of Pragovka Gallery where he also participated in the annual group exhibitions *Flying Inn* (curated by Karel Srp), *Post Rubbish* (curated by Pavel Tichoň), *Kolaborace* (curated by Petr Vaňous) and *Excel*.

His current artistic practice encompasses a wide range of forms from classic drawing to sculptures, objects, paintings, assemblages, and installations. He has long been fascinated by geopolitical themes which he comments on in his works with visual, often pop exaggeration and critical messages. This is also evident in his visually complex solo exhibition with the telling title *Geovýběh* (Georun) where completely new works resonate alongside the older ones.

Káňa's range of interest is thematically vast, yet the aviation, military arsenal, superhumans or cyborgs, mass-controlled society, historical events, and memories of the future dominate the run. *Geovýběh* is a carefully circumscribed territory which declares his ability to undermine established accounts of historical and

tendenci dotahovat vše k dokonalosti, a být dravcem uměleckého provozu není jeho naturel. Káňa tak po delší době opět vystrkuje růžky ve výstavních kuloárech a v syrových prostorách White Roomu je slyšet jeho hurónský smích.

Pavel Ticho(ň)

contemporary geopolitical systems and the possibilities of both clash and end of civilizations.

A buzzard (whose Czech name “káně” sounds similar to the surname Káňa) is a rather lazy bird of prey who collects knocked-down carrion by the roadside. By contrast, Káňa is a hard-working artist who tends to perfect everything, and being a bird of prey within artistic traffic is not in his nature. After a long time, Káňa is once again making his mark in exhibition spaces as you can hear his belly laugh throughout the raw spaces of the White Room.

Pavel Ticho(ň)

Faun, 2020, sklolaminát, ocel
Faun, 2020, fiberglass, steel

Panelbot (Prefab), 2019, Acrystal, Fermacell, led osvětlení
Panelbot (Prefab), 2019, Acrystal, Fermacell, led lighting

Atomo, 2018, Araldite, polystyren, epoxid, lak, led osvětlení, akumulátor, ocel
 Atomo, 2018, Araldite, polystyrene, epoxy, lacquer, led lighting, accumulator, steel

Snílek, 2021, skl laminát, extrudovaný polystyren (jádro), polyester, tmel, perl. efekty, čirý lak, ocelová konstrukce (sokl)
 Snílek, 2021, fiberglass, extruded polystyrene (core), polyester sealant, pearlescent effects, clear lacquer, steel construction (plinth)

Filantrop, 2023, sklolaminát, mdf, černý lak, led osvětlení, akumulátor
 Filantrop, 2023, fiberglass, mdf, black lacquer, led light, accumulator

Neojurta, 2011, akryl, plátno, blind rám
 Neojurta, 2011, acrylic, canvas, blind frame

Nebeská, 2007, dřevo, žula, ocel, křišťál, textilie
Nebeská, 2007, wood, granite, steel, crystal, textiles

Geovýběh provides a disturbing picture: Border bunkers watch over moving borders, copulating security drones reproduce in a wild manner, the liposuction of useless words gives birth to dark beings, black Oscars, awarded to virtual actors as tokens for their mendacious performances, the society marches in double files of history, enclosed in mental apartments of comfort, encrypted protein purchases from a shepherd who is both a slave-owner and philanthropist, comic book protagonists without speech bubbles, atomic robots excrete plutonium into the collective consciousness, technocratic surveillance for a fixed period of time, transpersonal foam of a transnational corporation injected into the hypothalamus, sweet dreams...

Geovýběh Martin Káňa

THE
WHITE
ROOM

The White Room
7. 6. – 29. 8. 2024

Text / Text: Pavel Ticho(ň)
Kurátor / Curator: Pavel Ticho(ň)
Textové korektury / Proofreading: Petr Uram
Překlad / Translation: Petr Uram
Fotografie / Photo: Marcel Rozhoň
Grafický design / Graphic design: Pavel Ticho(ň)

Pragovka Gallery
Kolbenova 923/34a – 190 00 Praha 9
METRO B – Kolbenova / TRAM – Poštovská
www.pragovkagallery.cz

PRAGOVKA
ART DISTRICT

MINISTERSTVO
KULTURY

Státní fond kultury ČR

Projekt je realizován s finanční podporou Ministerstva kultury ČR, hl. m. Prahy, Státního fondu kultury ČR, GESTORu a městské části Praha 9. / The project is implemented with the financial support of the Ministry of Culture of the Czech Republic, Capital City of Prague, State Cultural Fund of the Czech Republic, GESTOR and the Municipality of Prague 9.